

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แบบวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาทะของ เนด เอ แฟลนเดอร์ส (Ned A. Flanders) ซึ่งได้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครูสังคมศึกษา จำนวน 60 คน ๆ ละ 2 ครั้ง ได้จำนวนการสังเกตจากครู 120 ครั้ง ๆ ละประมาณ 25-45 นาที และสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในชั้นเรียนที่ครูสังคมศึกษาทำการสอนจำนวน 120 ชั้นเรียน ได้ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์รวมทั้งสิ้น 88,326 รหัส เพื่อความสะดวกและความเหมาะสมในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
1	การยอมรับความรู้สึกของนักเรียน
2	การชมเชยหรือเสริมกำลังใจ
3	การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้
4	การถาม
5	การบรรยาย
6	การให้แนวทาง
7	การวิจารณ์หรือการใช้อำนาจของครู
8	นักเรียนพูด-ตอบคำถามของครู
9	นักเรียนพูดริเริ่ม
10	การเงี่ยหรือวุ่นวายสับสน
1-7	การพูดของครู
8-9	การพูดของนักเรียน
1-3	การกระตุ้นพฤติกรรม

สัญลักษณ์	ความหมาย
6-7	การควบคุมพฤติกรรม
1-4	อิทธิพลทางอ้อม
5-7	อิทธิพลทางตรง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้เป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แสดงตามตารางที่ 2-9

ตารางที่ 2 ตารางมิติแสดงค่าร้อยละของปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1. การยอมรับความรู้สึกของนักเรียน	0.0565	0.0532	0.0897	0.1562	0.1894	0.0299	-	0.0100	0.0598	0.0233	0.6679
2. การชมเชยหรือเสริมกำลังใจ	-	0.5250	0.4220	1.1597	1.2560	0.0598	0.0166	0.0631	0.1163	0.3223	3.9409
3. การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้	0.0033	0.0133	1.1131	0.4685	0.3223	0.0332	0.0066	0.0186	0.1980	0.0997	2.2728
4. การถาม	0.0066	0.0100	0.0066	1.5484	0.0565	0.1396	0.0465	7.2338	0.0432	0.6745	9.7657
5. การบรรยาย	-	0.1130	0.0266	2.9374	36.7470	0.3655	0.0233	0.0399	1.2361	1.5973	43.0869
6. การให้แนวทาง	0.0033	0.0066	0.0199	0.3057	0.3456	1.6448	0.0432	0.3356	0.1429	0.3755	3.2231
7. การวิจารณ์หรือใช้อำนาจของครู	-	-	-	0.0964	0.1097	0.0266	0.3389	0.0399	0.0166	0.0565	0.6845
8. นักเรียนพูดตอบคำถามครู	0.4253	2.9739	0.4619	1.8741	1.1264	0.3522	0.0665	8.6456	0.2492	0.8938	15.0689
9. นักเรียนพูดริเริ่ม	0.1661	0.2193	0.1030	0.5117	1.1298	0.1628	0.0299	0.1030	9.4301	0.6745	12.5303
10. การเจียบหรือความวุ่นวายสับสน	0.0066	0.0266	0.0299	0.7078	1.8043	0.4087	0.1130	0.5815	1.0400	4.0405	8.7589
รวม	0.6679	3.9409	2.2728	9.7657	43.0869	3.2231	0.6845	15.0689	12.5303	8.7589	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าการใช้เวลาพูดทั้งหมดของครูสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นผลรวมของพฤติกรรมที่ 1-7 คิดเป็นร้อยละ 63.6418 โดยครูใช้เวลาพูดมากที่สุดในพฤติกรรมการบรรยาย (พฤติกรรมที่ 5) คิดเป็นร้อยละ 43.0869 และใช้เวลาพูดน้อยที่สุดในพฤติกรรมการยอมรับความรู้สึกของนักเรียน (พฤติกรรมที่ 1) คิดเป็นร้อยละ 0.6679

การใช้เวลาพูดทั้งหมดของนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นผลรวมของพฤติกรรมที่ 8-9 คิดเป็นร้อยละ 27.5992 โดยนักเรียนใช้เวลาพูดในพฤติกรรมที่นักเรียนพูด-ตอบคำถามครู (พฤติกรรมที่ 8) คิดเป็นร้อยละ 15.0689 และใช้เวลาพูดในพฤติกรรมที่นักเรียนพูดริเริ่ม (พฤติกรรมที่ 9) คิดเป็นร้อยละ 12.5300

การเจียบหรือความงุนวางยลับสน (พฤติกรรมที่ 10) ซึ่งเป็นผลรวมของพฤติกรรมที่ 10 คิดเป็นร้อยละ 8.7589

ตารางที่ 3 ตารางมิติแสดงค่าร้อยละของปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1. การยอมรับความรู้สึกรักของนักเรียน	0.0344	0.0825	0.2579	0.3061	0.2235	0.0069	-	0.0206	0.0413	0.0550	1.0283
2. การชมเชยหรือเสริมกำลังใจ	-	0.2201	0.3233	0.7016	1.1885	0.0619	0.0172	0.0550	0.1032	0.3164	2.9852
3. การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้	-	-	1.5614	0.5571	0.3783	0.0103	0.0069	0.0310	0.1720	0.1479	2.8648
4. การถาม	0.0034	0.0103	0.0034	1.1246	0.0413	0.1032	0.0447	8.0407	0.0310	0.7497	10.1524
5. การบรรยาย	0.0034	0.1238	0.0138	3.4598	42.8139	0.3198	0.0241	0.0206	1.5098	2.1942	50.4832
6. การให้แนวทาง	0.0034	0.0172	0.0069	0.2167	0.2683	0.8598	0.0138	0.1582	0.0619	0.2648	1.8709
7. การวิจารณ์หรือใช้อำนาจของครู	-	0.0034	0.0034	0.1169	0.0653	0.0172	0.3474	0.0378	0.0069	0.0619	0.6603
8. นักเรียนพูดตอบคำถามครู	0.7841	2.3524	0.5571	2.3455	1.4926	0.1582	0.1101	2.1426	0.2442	0.7566	10.9434
9. นักเรียนพูดริเริ่ม	0.1995	0.1376	0.1066	0.3921	1.4238	0.0791	0.0344	0.0034	6.0701	0.8701	9.3166
10. การเจียบหรือความวุ่นวายสับสน	-	0.0378	0.0310	0.9320	2.5897	0.2545	0.0619	0.4333	1.0765	4.2783	9.6949
รวม	1.0283	2.9652	2.8648	10.1524	50.4832	1.8709	0.6603	10.9434	9.3166	9.6949	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าเวลาพูดทั้งหมดของครูที่สอนในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นผลรวมของพฤติกรรมที่ 1-7 คิดเป็นร้อยละ 70.0451 โดยครูใช้เวลา
พูดมากที่สุดในพฤติกรรมการบรรยาย (พฤติกรรมที่ 5) คิดเป็นร้อยละ 50.4832 และใช้เวลา
พูดน้อยที่สุดในพฤติกรรมการวิจารณ์หรือการใช้อ่านาจของครู (พฤติกรรมที่ 7) คิดเป็นร้อยละ
0.6603

การใช้เวลาพูดของนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นผลรวม
ของพฤติกรรมที่ 8-9 คิดเป็นร้อยละ 20.2600 โดยนักเรียนใช้เวลาพูดตอบคำถามของครู
(พฤติกรรมที่ 8) คิดเป็นร้อยละ 10.9434 และนักเรียนใช้เวลาพูดริเริ่ม (พฤติกรรมที่ 9)
คิดเป็นร้อยละ 9.3166

การเจียบหรือความวุ่นวายสับสน ซึ่งเป็นผลรวมของพฤติกรรมที่ 10 คิดเป็นร้อยละ
9.6949

ตารางที่ 4 ตารางมิติแสดงค่าร้อยละของปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1. การยอมรับความรู้สึกของนักเรียน	0.0309	0.0480	0.1063	0.1132	0.1166	0.0172	-	0.0034	0.0172	0.0480	0.5008
2. การชมเชยหรือเสริมกำลังใจ	0.0103	0.4013	0.5454	0.9741	1.0427	0.0720	0.0137	0.0480	0.0926	0.3484	3.5467
3. การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้	-	0.0034	1.7459	0.6174	0.5042	0.0343	-	0.0309	0.1201	0.2298	3.2860
4. การถาม	0.0034	0.0172	0.0172	1.5744	0.0549	0.2470	0.0480	7.4398	0.0995	1.2211	10.7224
5. การบรรยาย	0.0034	0.0549	0.0206	3.1591	39.2502	0.3739	0.0240	0.0995	1.0702	1.9105	45.9662
6. การให้แนวทาง	-	0.0137	0.0206	0.3190	0.3807	1.3206	0.0377	0.1921	0.1029	0.3979	2.7852
7. การวิจารณ์หรือใช้อำนาจของครู	-	0.0034	-	0.0823	0.0583	0.0274	0.4150	0.0309	0.0137	0.0960	0.7272
8. นักเรียนพูดตอบคำถามครู	0.3567	2.8813	0.6277	2.2158	1.1971	0.1852	0.0823	1.6258	0.1681	0.6929	10.0329
9. นักเรียนพูดริเริ่ม	0.0928	0.0720	0.1098	0.3739	1.0324	0.0789	0.0137	0.0309	8.4928	0.7375	11.0345
10. การเจียบหรือความวุ่นวายสับสน	0.0034	0.0515	0.0928	1.2931	2.3290	0.4288	0.0928	0.5317	0.8575	5.7179	11.3981
รวม	0.5008	3.5400	3.2860	10.7224	45.9662	2.7852	0.7272	10.0329	11.0345	11.3981	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าเวลาพูดทั้งหมดของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลรวมของพฤติกรรมที่ 1-7 คิดเป็นร้อยละ 67.5345 โดยครูใช้เวลาพูดมากที่สุดในพฤติกรรมการบรรยาย (พฤติกรรมที่ 5) คิดเป็นร้อยละ 45.9662 และใช้เวลาพูดน้อยที่สุดในพฤติกรรมการยอมรับความรู้สึกของนักเรียน (พฤติกรรมที่ 1) คิดเป็นร้อยละ 0.5008

การใช้เวลาพูดทั้งหมดของนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลรวมของพฤติกรรมที่ 8-9 คิดเป็นร้อยละ 21.0674 โดยนักเรียนพูดตอบคำถามครู (พฤติกรรมที่ 8) คิดเป็นร้อยละ 10.0329 และพูดริเริ่ม (พฤติกรรมที่ 9) คิดเป็นร้อยละ 11.0345

การเงี่ยบหรือความวุ่นวายสับสน ซึ่งเป็นผลรวมของพฤติกรรมที่ 10 คิดเป็นร้อยละ 11.3981

ตารางที่ 5 ตารางมิติแสดงความถี่เฉลี่ยของปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1. การยอมรับความรู้สึกของนักเรียน	0.3000	0.4500	1.1083	1.4083	1.3000	0.1333	-	0.0833	0.2817	0.3083	5.3833
2. การชมเชยหรือเสริมกำลังใจ	0.0250	2.8250	3.1667	6.9750	8.5583	0.4750	0.1167	0.4083	0.7687	2.4167	25.7333
3. การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้	0.0083	0.0417	10.8167	4.0250	2.9500	0.1917	0.0333	0.1917	1.2000	1.1687	20.6250
4. การถาม	0.0333	0.0917	0.0667	10.4333	0.3750	1.2000	0.3417	55.7000	0.4250	8.4750	75.1417
5. การบรรยาย	0.0167	0.7167	0.1500	23.4250	291.2583	2.6000	0.1750	0.3917	9.3583	13.9667	342.0583
6. การให้แนวทาง	0.0167	0.0917	0.1167	2.0667	2.4417	9.4167	0.2333	1.6917	0.7583	2.5500	19.3833
7. การวิจารณ์หรือใช้อำนาจของครู	-	0.0167	0.0083	0.7250	0.5750	0.1750	2.7000	0.2667	0.0917	0.5250	5.0833
8. นักเรียนพูดตอบคำถามครู	3.8333	20.1583	4.0333	15.7687	8.3500	1.7167	0.6333	25.8083	1.6250	5.7583	88.6833
9. นักเรียนพูดริเริ่ม	1.1250	1.0583	0.7833	3.1417	8.7917	0.7917	0.1917	0.3417	58.9917	5.5917	80.8083
10. การเจ็บหรือความวุ่นวายสับสน	0.0250	0.2833	0.3750	7.1750	16.4583	2.6833	0.6583	3.8000	7.3000	34.3917	73.1500
รวม	5.3833	25.7333	20.6250	75.1417	342.0583	19.3833	5.0833	88.6833	80.8083	73.1500	736.0500

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า เมื่อบันทึกปฏิสัมพันธ์ทางวาจาทุก 3 วินาที พบว่าครูใช้เวลาพูดทั้งหมดเฉลี่ย 493 รหัส ส่วนใหญ่เป็นการพูดในลักษณะ บรรยายมากที่สุดเฉลี่ย 342 รหัส และพูดเพื่อยอมรับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด เฉลี่ยเพียง 5 รหัส

นักเรียนใช้เวลาพูดทั้งหมด 169 รหัส โดยพูดตอบคำถามครูมากที่สุด เฉลี่ย 88 ครั้ง และพูดริเริ่มเฉลี่ย 80 รหัส

เมื่อมีการบันทึกปฏิสัมพันธ์ทางวาจาทุก ๆ 3 วินาที พบว่าปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของ ครูเกิดขึ้น 736 รหัส

ตารางที่ 6 ตารางมิตินแสดงค่าร้อยละของปฏิสัมพันธ์อาจารย์ระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา รวมทุกระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปฏิสัมพันธ์ทางวาระระหว่างครูกับนักเรียน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1. การยอมรับความรู้สึกของนักเรียน	0.0406	0.0611	0.1506	0.1913	0.1766	0.0181	-	0.0113	0.0396	0.0419	0.7314
2. การชมเชยหรือเสริมกำลังใจ	0.0034	0.3838	0.4302	0.9476	1.1627	0.0645	0.0159	0.0555	0.1042	0.3283	3.4961
3. การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้	0.0011	0.0057	1.4698	0.5468	0.4008	0.0260	0.0045	0.0260	0.1630	0.1585	2.8021
4. การถาม	0.0045	0.0125	0.0091	1.4175	0.0509	0.1630	0.0464	7.5674	0.0577	0.8797	10.2088
5. การบรรยาย	0.0023	0.0974	0.0204	3.1825	39.5705	0.3532	0.0238	0.0532	1.2714	1.8975	46.4722
6. การให้แนวทาง	0.0023	0.0125	0.0159	0.2608	0.3317	1.2794	0.0317	0.2298	0.1030	0.3464	2.6334
7. การวิจารณ์หรือใช้อำนาจของครู	-	0.0023	0.0011	0.0985	0.0781	0.0238	0.3668	0.0362	0.0125	0.0713	0.6906
8. นักเรียนพูดตอบคำถามครู	0.5208	2.7387	0.5480	2.1421	1.2703	0.2332	0.0860	3.5063	0.2208	0.7823	12.0485
9. นักเรียนพูดริเริ่ม	0.1528	0.1438	0.1064	0.4268	0.0944	0.1076	0.0260	0.0464	6.0146	0.7597	10.9786
10. การเขียนหรือความวุ่นวายสับสน	0.0034	0.0385	0.0509	0.9748	2.2360	0.3646	0.0894	0.5183	0.9918	4.6725	9.9382
รวม	0.7314	3.4961	2.8021	10.2088	46.4722	2.6334	0.6906	12.0485	10.9786	9.9382	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ครูใช้เวลาพูดทั้งหมด (พฤติกรรมที่ 1-7) คิดเป็นร้อยละ 67.0346 โดยใช้เวลาพูดสูงสุดสำหรับพฤติกรรมการบรรยาย (พฤติกรรมที่ 5) คิดเป็นร้อยละ 46.4722 และใช้เวลาพูดต่ำสุดสำหรับพฤติกรรมการวิจารณ์หรือการใช้อำนาจของครู (พฤติกรรมที่ 7) คิดเป็นร้อยละ 0.6906

นักเรียนใช้เวลาพูดทั้งหมดร้อยละ 23.0271 โดยใช้เวลาพูดตอบคำถามครู (พฤติกรรมที่ 8) คิดเป็นร้อยละ 12.0485 และใช้เวลาพูดริเริ่ม (พฤติกรรมที่ 9) คิดเป็นร้อยละ 10.9786

การเงียบหรือความวุ่นวายสับสน (พฤติกรรมที่ 10) คิดเป็นร้อยละ 9.9382 ของเวลาทั้งหมด

ตารางที่ 7 ตารางมิติแสดงค่าร้อยละของการใช้เวลาชุดในการสอนเน้นเนื้อหาของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สดมภ์ (COLUMN)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1				0.1913	0.1766						
2				0.9476	1.1627						
3				0.5468	0.4008						
4	0.0045	0.0125	0.0091	1.4175	0.0509	0.1630	0.0464	7.5674	0.0577	0.8797	10.2088
5	0.0023	0.0974	0.0214	3.1825	39.5705	0.3532	0.0238	0.0532	1.2714	1.8975	46.4722
6				0.2808	0.3317						
7				0.0985	0.0781						
8				2.1421	1.2703						
9				0.4268	1.1944						
10				0.9748	2.2360						
รวม				10.2088	46.4722						

แถว (ROW)

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ครูใช้เวลาพูดในการสอนเน้นเนื้อหา
(ผลรวมของแถว (ROW) และสดมภ์ COLUMN) แล้วหักพฤติกรรมที่ซ้ำกันออกไป 1 ครั้ง
คือพฤติกรรมช่อง 4-4, 4-5, 5-4 และ 5-5) คิดเป็นร้อยละ 69.1406 ของเวลาทั้งหมด
ในเรื่องอัตราส่วนการใช้คำถามของครูเมื่อเปรียบเทียบกับ การบรรยาย

$\frac{10.2088}{46.4722}$ คิดเป็น 0.2197

ตารางที่ 8 ตารางมิติแสดงค่าร้อยละของครูที่ตอบสนองค่าพูดของนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สดมภ์ (COLUMN)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7			ก			ข					
8	0.5208	2.7387	0.5480	2.1421	1.2708	0.2332	0.0860				
9	0.1528	0.1438	0.1064	0.4268	1.1944	0.1076	0.0260				
10											
รวม	0.6736	2.8825	0.6544	2.5689	2.4652	0.3408	0.1120				

แถว (ROW)

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ครูตอบสนองคำพูดของนักเรียนโดยใช้
อิทธิพลทางอ้อม (ผลรวมของบริเวณ ก.) ร้อยละ 6.7794

ครูตอบสนองคำพูดของนักเรียนโดยใช้อิทธิพลทางตรง (ผลรวมของบริเวณ ข.)
คิดเป็นร้อยละ 2.9180

อัตราส่วนการใช้อิทธิพลทางอ้อม (พฤติกรรมที่ 1-4) กับอิทธิพลทางตรง
(พฤติกรรมที่ 5-7) เพื่อตอบสนองคำพูดของนักเรียน คิดเป็น 0.6991

ตารางที่ ๑ ตารางมิติแสดงค่าร้อยละของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักเรียนในการเรียนการสอนสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สดมภ์ (COLUMN)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1								0.0113	0.0396		
2								0.1555	0.1042		
3								0.0280	0.1630		
4							ก	7.5674	0.0577		
5								0.0532	1.2714		
6								0.2298	0.1030		
7								0.0362	0.0125		
8								3.5063	0.2208		
9							ข	0.0464	8.0146		
10								0.5163	0.9918		
รวม								12.0485	10.9786		

แถว (ROW)

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนพูดตอบสนองครู (บริเวณ ก.)
ร้อยละ ๑.7308 นักเรียนพูดริเริ่มสูงสุด (พฤติกรรมที่ ๑) คิดเป็นร้อยละ 1.2714

นักเรียนพูดต่อเนื่องกันในลักษณะต่าง ๆ (บริเวณ ข.) ร้อยละ 11.7881
พฤติกรรมการพูดต่อเนื่องกันสูงสุดคือนักเรียนแสดงความคิดริเริ่ม (พฤติกรรมที่ ๑) คิดเป็น
ร้อยละ 8.0146

นักเรียนพูดตอบคำถามครู (พฤติกรรมช่อง 4-8) ร้อยละ 7.5674

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบอัตราส่วนต่าง ๆ ของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างระดับชั้นเรียน

ตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนต่าง ๆ ของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนซึ่งจำแนกตามชั้นเรียน

อัตราส่วนของปฏิสัมพันธ์ทางวาจา	ม. 1	ม. 2	ม. 3	H
อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดของครูกับการใช้เวลาพูดของนักเรียน	2.3059	3.4573	3.2058	1.9404
อัตราส่วนระหว่างเวลาพูดของครูเพื่อการกระตุ้นกับ เพื่อควบคุมพฤติกรรมนักเรียน	0.6378	0.7310	0.6762	1.1807
อัตราส่วนระหว่างเวลาที่นักเรียนพูดริเริ่มกับ เวลาที่นักเรียนพูดทั้งหมด	0.4540	0.4599	0.5238	0.1930
อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาบรรยายกับการใช้เวลาพูดทั้งหมดของครู	0.6770	0.7207	0.6808	0.7949
อัตราส่วนระหว่างการใช้อธิพลทางอ้อมกับการใช้อธิพลทางตรงของครู	0.2816	0.2431	0.2674	0.8865

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าสถิติ เอช (H) ที่ได้จากการทดสอบอัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดของครูกับการใช้เวลาพูดของนักเรียน อัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมของครูในการกระตุ้นกับการควบคุมพฤติกรรมนักเรียน อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาบรรยายกับการใช้เวลาพูดทั้งหมดของครู อัตราส่วนระหว่างการพูดริเริ่มของนักเรียนกับการพูดทั้งหมด และอัตราส่วนระหว่างการใช้อธิพลทางอ้อมกับการใช้อธิพลทางตรงของครู มีค่าน้อยกว่า 5.99 ทุกค่า แสดงว่าในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับชั้นต่างกัน จะไม่ทำให้อัตราส่วนของปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ระหว่างครูกับนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05